

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

SITGES

Número solt . 0'15 ptes.

Trimestre . . . 1'50

ESPANYA

Any 7 ptes.

AMÉRICA

Any . . . 2'50 pesos (or)

ANUNCIS,

ESQUELES, REMESOS

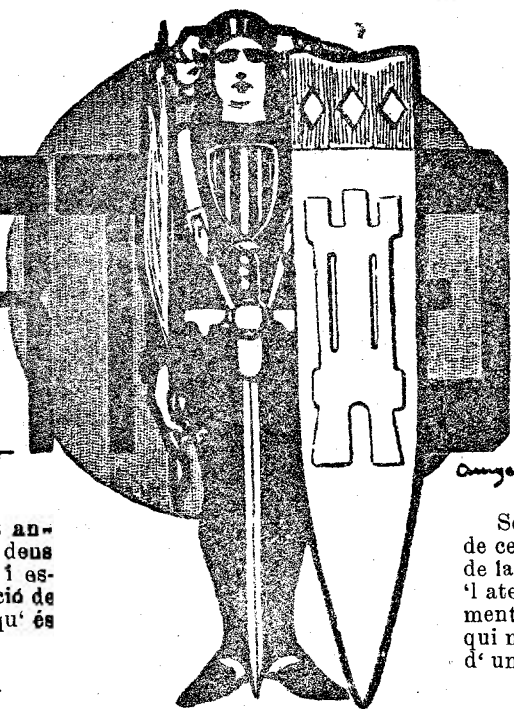
I RECLAMS.

preus convencionals.

Aquts dos fets primaris, fonamentals: el de la pernalitatos ad-cion ale Catalunya i el de l'unitat d'Espanya enfortits per dens lleysofrelatives: la de la llibertat que implicap l'autonomia i as-pontanitat socials, la de l'universalitat que porta a la constitució de potencies mundials, se resolen en una fórmula d'armonia qu' és al FRDERACIO ESPANYOLA.

E. PRAT DE LA RIBA

Nacionalitat Catalana», Cap. VIII, El Nacionalisme política)

Són molts encara els ciutadans que, enlluernats per a brillantor de certes fórmules, tropessan amb els obstacles i cauen dins el fanc de la mala ordenació municipal que 'ls envolta. Hi ha que atraure l'atenció de tots vers la ciutat, la vila, el poble, que són els ferments i l'essència de la grandesa dels Estats i els punts lluminosos qui marquen, a demunt les peams, el ragu de civilització i enlurat d'un país.

LA JOVENTUT NACIONALISTA

(Manifest convidant al primer «Congrés de Govern Múseipa)

REDACCIÓ

ADMINISTRACIÓ:

CARRER

DE LES PARELLADAS,

NÚMER 9.

Telefon n.º 367

Els treballs es publiquen
baix la exclusiva res-
ponsabilitat dels res-
pectius autors.

No 's retornen
els originals.

Any XIV Sitges, 31 de Maig de 1914 Núm. 660

Banc de Vilanova CUPONS

Negociem els del Deute Amor-
titzable de 15 per 100,
venciment 15 de Maig actual.

MONTADOR DE CALZADO

competente, que conozca con per-
fección la máquina de montar de la
United Shoe Machinery Co. obtendrá
colocación ventajosa en Ultramar.

Para detalles escribir a

D. B. BENEJAM i Petritxol, 2; Barcelona

PLATA DEL RHIN

ORFEBRERIA D' ART

rebuda directament de Nuremberg (Alemanya)

Representació exclusiva per a tot Catalunya:
Joies i rellotges de totes classes i preus

Vda. i fills de Francisco Tort : Sitges

SENEN LÓPEZ

GRAN TALLER ELECTRO-MECANIC

esmolar i reparar tota mena d'eines de tall
quedant completament noves, i venda de les mateixes

Se adoben, confeccionen i venen PARAIGUES, PARASSOLS i SOMBRILLES
VANOS, BASTONS i altres objectes per l'istil, garantitzant les operacions.

Carrer de Sant Pau, 2 : SITGES : dilluns i dijous

Els restants dies de la setmana es reben tota mena d'encàrrecs en la mateixa casa.

José Andreu Queralt

ORDINARIO de

SITGES a BARCELONA

: : : y vice-versa : : :

efectuando dos viajes semanales.

SITGES: Calle Agua, 15

BARCELONA: Rech, 15

= antigua casa de comidas de Vicens. =

GRAN ESTUDI FOTOGRAFIC INDUSTRIAL

* SCORZELLI *

Rambla Principal, 114-116

VILANOVA I GELTRÚ

Especialitat en retratos de nens i grupos de familia : Ampliacions i reproduccion.
nalterables : Mires de totes classes i tamany : Oleografies i artístics quadros a l'olis

Encarrecs a Sitges: Parelladas, 9.

En aquesta Tipografia, Parelladas, 9, es venen colleccions de postals de la

Cavalcada Prado Suburense

La Junta de Carreteres del Districte de Vilanova i Geltrú

1.—L'article 80 de la llei Mu-
nicipal diu qu' "els Ajuntaments
poden formar entre sí i amb els im-
mediats associacions i comunitats
per a la construcció i conservació
de camins, guarderia rural, apro-
fitaments veïnals i altres objectes
de llur exclusiu interès"; i l'article
81 afegeix qu' "el Govern de S.
M. cuidarà de fomentar i protegir,
mitjansant sos Delegats, les as-
sociacions i comunitats d' Ajunta-
ments per a fins de seguretat, ins-
trucció, assistència, policia, cons-
trucció i conservació de camins,
aprofitaments veïnals o altres ser-
veis de naturalesa anàlega".

Els bons propòsits del legisla-
dor, en la pràctica han sigut poc
atesos. La incapacitat—cultural i
econòmica—de la major part de
Municipis i la dessidria dels Go-
verns, han deyingut un gros obs-
tacle per a l'aplicació dels precep-
tes legals de referencia. El raqui-
tisme de les hisendes locals difi-
cultava la força l'expansió de la
vida dels pobles, però l'incultura
i la dificulta més encara:—una
població on s'hagi desvetllat la
conciencia cívica trobarà en el
fons de reserva de son patriotisme
els recursos de que la caixa comu-

nal estigui faltada per a establir o
millorar serveis públics, mentres
qu' un Municipi incult no sabrà
en què invertir les seves rendes,
escasses o quantioses, a pesar de
que ho tingui tot per fer.— Els
Governs tampoc han estimulat la
creació d' aqueixes associacions o
comunitats d' Ajuntaments amb
l' oferiment de ventatjes an els
Municipis que s'associessin, i sense
la perspectiva d'algún benefici tota
gestió estimulante seria inútil.

2.—D' aqueixes associacions o
comunitats ara se'n acaba de crear
una, constituïda tot just, amb ca-
ràcter interí, esperant constituir-se
definitivament aixís que s' hagin
complert alguns tràmits previs.
L'organisme a què'ns referim és la
"Junta de Carreteres del districte
de Vilanova i Geltrú", o sigui
l' associació de les Municipalitats
d' aquesta demarcació, portada a
terme amb l'objecte de "substituir
per la seva funció la que corres-
pondria i no realitza l' Estat i la
Diputació de Barcelona"—con-
forme 's llegeix en la circular que
a les Alcaldies dirigeix l' iniciador,
nostre respectable amic l' il·lustre
Diputat a Corts per aquest dis-
tricte, D. Josep Bertrán i Musitu.

Com ja s' ha dit al principi, no
se 'n concerten cada dia, de co-
munitats municipals. Es natural,
doncs, que la iniciativa del senyor
Bertrán i Musitu hagi provocat
desconfiança en uns, esperança en
altres, curiositat en tots.

La nova associació ¿respòn a
un fi pràctic?—An aquesta pre-
gunta que generalment es fa, pro-
curarem donar resposta.

3.—El fi de la comunitat que vé
de crear-se no pot ésser altre que
el de proporcionar als associats
certs beneficis qu' isoladament no
els són assequibles.

Des de Gavà fins a Barcelona la
carretera de l'Estat anomenada de
Barcelona a Santa Creu de Calafell
està intranzitable, per més que hi
hi hagi intrèpits conductors de
carruatges que fan el miracle de
tranzitarla. Foradada com un gar-
bell, allisada per grans tous de
pols, en temps sec, i convertida en
immens fangar, després de cada
pluja, no pot passar-s'hi més que
obligat per una necessitat abso-
luta. Els automobilistes s'abstenen
tant com poden, d'utilitzar-la, per-
que al circular-hi 'ls sembla que
pujen escales, segons la justa ex-
pressió d' un xofer. Les altres
retercs del pla del Llobregat, tant
les de l' Estat com les de la Dipu-
tació, no estan pas millor. Els po-
bles que surteixen de verdures,
hortalices i fruites la Capital, es
queixen de les pessimes condi-
cions en que han de realitzar el
tranzit. Vilanova i Sitges i les de-
més poblacions de Castelldefels

ensà, demanen la reparació de
aquelles carreteres llunyanes per a
facilitar la concorrencia dels carros
dels hortalsans del pla del Llobre-
gat, que abarateixin la vida, i per
a fer còmoda la vinguda de turis-
tes que deixin les utilitats conse-
guents a llurs visites. Les reitera-
des protestes i reclamacions no
han tingut eficacia: l' Estat desti-
na 36.000 pessetes a conservació
dels 1.400 kilòmetres de carrete-
res que té a la provincia de Bar-
celona, i es comprèn que amb
tan mesquina assignació—menos
de 26 pessetes per kilòmetre,—les
carreteres han de quedar fetes
una miseria i una vergonya. Hi ha
troços com els de les Costes de
Garraf, que per estendre 's sobre
roca i ésser poc desgastats pel
tranzit, exigeixen petits gastos de
conservació, N' hi ha d' altres,
emprò, que sòls empleant-hi im-
portants sumes podran mantenir-
se en condicions acceptables.

Es calcula que la reparació de
moltes seccions costarà de 12.000
a 15.000 pessetes per kilòmetre
en les carreteres de l'Estat, perquè
han d' ésser reconstruïdes quasi
completament, fent-shi caixa nova.
Amb l' actual regisme no se 'n
surt ni se 'n sortirà: els clans
dels pobles són veus perdudes en
el desert, i les deficiencias tradicio-
nals empitjoren cada dia, gracies
a la deixadesa dels Governs i als
vicis de l'organització burocràtica.

La Comunitat contractaria amb
l' Estat i la Diputació encarren-
gant-se de substituir-los en les

funcions que 'ls són propies i des-
cuiden, no més en el cas de rebre
de l' Estat la subvenció única que
es necessita per a la reparació dels
troços inservibles—sobre 200.000
pessetes—i la de 700 ptes. anyals
per kilòmetre, per a la conserva-
ció de les seccions compreses din-
tre d' aquest districte, i de la Di-
putació la subvenció anyal de 500
pessetes per kilòmetre de carre-
tera provincial també compresa en
la mateixa superficie. Si ambdúes
entitats contraguessin i complissin
les obligacions que respectiva-
ment se 'ls assignen, la Comuni-
tat subsistiria perquè tindria veri-
table raó d'ésser. Si no obtingués
aquelles subvencions, automàtica-
ment es disoldria. Per lo tant, el
sol fet d' existir la Comunitat im-
plicarà un fort benefici.

(Acabarà)

Una aclaració

Arràn de la inauguració del «Centre
Nacionalista Català» d'aquesta vila, que
com és sapigut tingué lloc el dia 10 del
corrent, el Poble Català en un sol insi-
diós publicat, en sa seceió «La Política»
volgué molestar al digne representant, en
aquell acte, de la Esquerra Catalanista,
D. Enric Mainés Gaspar, en l'ànim del
qual aquelles malèvoles apreciacions a ben
segur no haurán pas produït ni molt menos
l' efecte que 's proposava l' anònim cro-
nista, per ésser sòls dignes de despreci.

En la mateixa secció, dos dies després
de l'acte inaugural deia que aquèst havia
sigut organitzat per la «Lliga Regional-
lista» de Barcelona i presidit per D. Josep
Bertrán i Musitu.

El Poble Català, al dirho, sabia prou bé que això era una falseta; per quant ell, lo meteix que 'ls demés diaris i entitats nacionalistes, havia rebut la lletra de convit, en la qual s'expressava la verdadera significació del nou Centre, i sabia, ademés, que verbalment s'havien practicat gestions encaminades a conseguir que a dit acte hi concorressin, ademés de representants de les entitats que hi assistiren—Lliga Regionalista, Joventut Nacionalista i Esquerra Catalana, — elements de la Unió Catalana, que defugiren la invitació, com també l' eminent literat don Ignasi Iglesias (que figura entre la llista de col·laboradors de l'esmentat diari), quin senyor va mostrar-se agraïssim a la invitació, a la que amb molt de gust hauria correspost a no haver-li impedit assumptes urgents de família.

Ara bé; la Junta Directiva del «Centre Nacionalista Català de Sitges», afanyosa de restablir convenientment la veritat respecte al particular, va comissionar al vocal de la meteix D. August Jacas per a que s'avistés amb la Redacció del repetit diari en demanda de la rectificació corresponent, la qual, averiguat el desenrotll dels fets, fou solemnement promesa.

Mes com ja s'han passat massa dies, sense que l'esmentat diari s'hagi dignat complir la paraula empenyada, aquella Junta ens prega que, en nom seu, des de aquestes columnes fem constar les termaments manifestacions que següeixen:

1.ª—Que l'miting inaugural del novell «Centre Nacionalista Català de Sitges» no fou organitzat per la «Lliga Regionalista» de Barcelona i i s'ols per la propia nova entitat, la que, per no trobar-se adherida a cap grup determinat, del Nacionalisme, convidà a l'acte inaugural indistintament a representants de tots ells.

2.ª—Que en l'esmentat miting no actuà de President ningú més que el que ho és del propi Centre, qui en aquell acte tenia a la seva dreta al digne Diputat a Corts per aquest Districte, D. Josep Bertrán i Musitu, i a la seva esquerra a D. Enric Mainés Gaspar, en representació de la Esquerra Catalana.

Amb les precedents ratlles, queda complacuda com desitja la Junta Directiva del Centre Nacionalista Català de Sitges, a la vegada que queden contestades les insidioses afirmacions aparegudes en les columnes d' *El Poble Català*.

Reemplaç de l' Exèrcit

La Comissió Mixta de Reclutament de la provincia últimament ha adoptat els següents acorts relatius a minyons del cupu d'aquesta vila:

En sessió de 12 de Maig, declarà exclos totalment del servei militar a Jaume Raventós Pagès, del reemplaç de 1914.

En sessió del dia 28;

Del reemplaç de 1911:

Ramón Fusté Comas, fou declarat soldat condicional.

Del reemplaç de 1912:

Josep Corella Català, Antón Català Vidal, Rosend Junyent Planas, Francisco J. Carbonell Carbonell, soldats amb excepció del servei en files.

Del reemplaç de 1913:

Marián Ciré Arnau, Jaume Sardà Satgés, Jeroni Fonria Mora, Angel Alegre Moya, Julià Planas Vendrell, Francisco Argenter Ferrer, soldats amb excepció del servei en files.—Josep Farrán Llopart i Josep Junyent Raventós, exclosos temporalment.—Josep Rodríguez Pellicer, que deixà de presentar-se, ha de comparèixer a ser tallat en 13 de de Juny pròxim, a les nou.—Isidre Jacas Rovira, que abans del 20 de Juny pròxim presenti els documents consulars acreditatius de sa pobresa, baix apercibiment de ésser declarat soldat en cas contrari.

Del reemplaç de 1914:

Sebastià Durán Nicolau, pròfuc; Ramón Lluís Ferret, Magí Cassanyes— exclosos temporalment.—Llorenç Pacios Bea: — exclosos temporalment: — Josep Antón Alemán Messeguer, que abans del 15 de Juny pròxim presenti certificació de la partida de casament del seu germà Miquel:—Pere Mestre Pujol, soldat.

De Agricultura

Es costum antiga i molt generalitzada en tota la carena llevantina i especialment a l'horta valenciana, sense que fins avui la més petita correcció s'hagi fet, d'adobar les seberes amb fertilitzants compostos als que anomenem amb el nom genèric de guanos i que estan constituïts principalment i d'un modo essencial per superfosfat de calcs i sulfat amònic, pero que contenen molt petites proporcions de potassa, element essencial i necessari per a que tot adob completi sorteixi els efectes que l'agricultor pretén.

Hem volgut significar que dita composició és defectuosa, doncs la potassa representa un paper altament important en el desenrotll de la indicada planta bulbosa, influent no tant sols en sa grossada si que també en la seva consistència.

Aquest darrer extrem té importàcia extraordinària per a nostres agricultors per a tractar-se d'un producte que s' destina en grans quantitats a la exportació i que té major acceptació en el mercat tant com mes se conserva plè de sanitat.

En un sens fi d' experiments pràctics s'ha pogut demostrar la conveniència de modificar la composició dels mencionats guanos, enriquint-los de potassa i disminuint les proporcions d'una manera equitativa per lo que fa referència al àcid fosfòric i a les sals amoniacals.

Posarem l'exemple, per no ferne una múltiple continuïtat d' experiencies don Josep Andreu i Andreu va dividir un roç de terra en dugues parcel·les iguals d'una *hanegada* que seguidament va sembrar de sebes en iguals condicions, variant únicament la manera d'adobar-les. En una d'elles hi aplica 75 kilograms de superfosfat de calcs, 18 kilograms de cloruro de potassa. L'altra part del camp experimental fou cuidada amb 48 kilograms de superfosfat de calcs, 18 kilograms de cloruro de potassa, 15 de sulfat amònic i 26 kilograms de nitrat de sosa.

Practicades eu ambdues parcel·les les meteixes labors, prodigats els cuidados necessaris en una i altre, la que sigui adobada amb guano produí 188 arrobes i la fertilitzada amb forma racional que hem fet a menció, dona 233 arrobes, si reduim aquestes xifres a kilograms i hectàries, tindrem les següents proporcions:

Producció per hectària de la parcel·la adobada amb guano, 27.025; producció per hectària de la parcel·la adobada segons la fórmula q'hem senyalat, 30.618 kilograms.

Suposem que aquets datos numèrics posen ben bé de manifest la conveniència de modificar la fórmula de composició dels guanos eu el conreu de les sebes. Veu en aquí una, que donaria resultats satisfactoris:

Superfosfat de calcs 45 al 50 per cent; sulfat amònic del 30 al 35 per cent; cloruro potàssic el 20 per cent.

Aquesta barreja s'aplicarà a la proporció de 10 kilograms per àrea.

J. FUSELLER

Comunitat d' Ajuntaments

del Districte de Vilanova i Geltrú per a atendre a la reparació i conservació de les carreteres.

La proposició del nostre il·lustre Diputat a Corts, D. Josep Bertrán i Musitu, sobre creació de la Comunitat dels Ajuntaments d'aquest districte, per a la reparació i conservació de carreteres, sigui ben acollida pel Consistori sitgetà, qu' en 20 del mes actual adoptà 'ls següents acorts.

1.º Constituir con arreglo al artículo 81 de la ley Municipal la Comunidad de Carreteras del Distrito de Villanueva y Geltrú, para que esta comunidad se encargue de la conservación y reparación de las que están comprendidas en el Distrito.

2.º Designar para constituir la Junta de Carreteras y ser representante en la misma del Municipio, al Ilmo. Sr. Alcalde, D. Pedro Carbonell Mestre.

3.º Contribuir a los gastos que para los indicados fines sean necesarios como complemento de los subsidios que se reciben del Estado y de la Diputación—siempre que dichos subsidios no sean inferiores a 700 y 500 pesetas por kilómetros respectivamente, en concepto de conservación, y de la cantidad que se estime indispensable para la previa y completa reparación— con la cantidad que proporcionalmente corresponda al Municipio, utilizando si ya no lo hiciera directamente la Junta de Carreteras los derechos que concede la ley de 30 julio de 1904 y R. D. de 7 de abril de 1848.

4.º A los efectos indicados en los números anteriores se concede a D. Pedro Carbonell Mestre (delegado nombrado) poder amplio y bastante como en derecho sea necesario para que pueda concurrir a las reuniones que la Junta de Carreteras convoque, formalizar el Reglamento que para su constitución corresponda, tratar y contratar con el Estado, con la Diputación Provincial y con los particulares cuanto de interés para la conservación de las carreteras y caminos sea necesario, y realizar en fin todos y cada uno sin excepción ninguna de los fines que la comunidad se impongan.

En virtut dels transcrits acorts, l'Alcalde, D. Pere Carbonell Mestre, concorregué, el dia 25 d'aquest mes, a la reunió convocada pel Sr. Bertrán en el seu domicili, a l'haacelona, on se procedí a la constitució interina de la Comunitat, baix la presidència del Sr. Carbonell Mestre i actuant com a Secretari el que ho és de l'Ajuntament de Canyellas, D. Francisco Muntané.

Eu la constitució interina de la Comunitat hi prengueren part tots els Ajuntaments del Districte menys dos—un d'ells el de Vilanova—que encara no havien adoptat acort definitiu respecte a la proposició del Sr. Bertrán i Musitu.

S'acordà elevar al Ministre d'Agricultura i Obres Públiques la corresponent instància per a la efectivitat dels fins que'l nou organisme deu complir. També va aprovar-se l'Reglament de la Comunitat.

Ermita de Sant Sebastià

Després de les obres portades a cap per l'Il·lustríssim Sr. Rector d'aquesta parroquia, el Doctor D. Josep Bricullé, consistents en hermojar la fatxada i campanar de la ermita; aquesta Administració s'és proposat fer algunes reparacions interiors de tot punt necessaries per a que el conjunt respongui al bon gust dels sitgetans i presenti agradable vista a tota aquella persona que visiti la nostra venerada ermita de Sant Sebastià.

I no comptant amb foudos per a tals millores prega als d'vots contribueixin en lo que voluntariament tingan a bé, a fi de que els treballs no quedin encaïllats.

Se reben donatius en la Administració: casa de Sebastià Hill, carrer Major n.º 23.

**

LLISTA DELS DONATIUS REBUTS

	Pessetes
Suma anterior	392'60
Marià Inglada Vilanova	18
Joan Inglada Sánchez	5
Francisco Ferret Domingo	2'50
Total	418'10

(Segueix oberta la suscripció)

Les mosques

El doctor Eduard Halford Ross ha donat en la Real Societat d'Art de Londres una conferencia sobre les mosques domèstiques i la seva relació amb les entermetats.

Ha dit que les mosques domèstiques han sigut considerades sospitoses desde les guerres hispàmericana i sud-africana, durant les quals les tropes en campanya foren delmades per la febra tifoidea.

Varen ferse investigacions per dos oficials superiors de Sanitat militar. Col·locaren mosques domèstiques dintre de botelles que contenien germens en el cos i sobretot en les potes dels insectes. Resulta que les mosques serveixen de vehicul a la oftalmia, el còlera, la tísia, la varicela, la verola y la difteria.

Elles foren les que transportaren els germens de la epidemia de diarrea infantil, que matà a 1811 nens menors de dos anys durant l'estiu de 1911, a Londres.

En el Calio, y en l'estiu de 1909—afegí el Dr. Ross— vaig esser testimoni d'una interessant repetició d'alguna de les plagues d'Egipte. Aquell istiu fou molt calorós. El 1.º de Maig la temperatura pujà a 39 grus a la sombra. Quinze dies després va caure sobre la ciutat una veritable boira de mosques. Els aliments, la llet, la fruita, contaminats per elles.

Inmediatament la entermetat y la mort es propagà entre els petits. En dos mesos, 3000 nens menors de cinc anys sucumbiren víctimes de la enteritis.

Pasqua Granada

Granarà la flor:
granarà l'espiga;
granarà l'Amor
dins de lo meu cor...

Ja del gessamí
n'és la flor badada;
quan vingué a florir
Pasqua fou granada.

Alboreig d'estiu,
pom de roses veres;
sentirem festiu,
dolçament joliu,
cant de cadèrneres.

Fins el rossinyol
canta ja tot sol
a la matinada;
prou que s'fa sentir...
«Pasqua va florir
i ara n'és granada».

Sent lo Juny vingut
cuidarem les eres;
i en la solitud
cantarà l'cu-cut
prop de les garberes.

I de més ensà
sentirem cantà
l'estival cantada...
La voleu sentir?
«Pasqua va florir
i ara n'és granada».

Vina un bell instant,
dolça Vida mia!
sentiràs el cant
d'eterna poesia;

Es un cant d'amors
i perfums de flors
amb halès de Fada...
Be't podem sentir!
«Pasqua va florir
i ara n'és granada».

Flor de gessamí
per l'Avril florida;
qui t'ha viet eiar
no t'ceurà marcida!

Granarà la flor,
granarà l'espiga;
Dins de nostre cor
granarà l'Amor...

No cal pas que ho diga!

EMILI

Urbanització del Sector del Vinyet

L'Ajuntament de nostra vila, en sa sessió ordinària d'aquesta setmana,—la qual, per cert, fou de primera convocatória,— va aprovar en principi el plànol d'urbanització del Sector del Vinyet, del qual és autor l' eminent arquitecte D. Josep Font i Gumà.

Per a que 'ls nostres llegidors puguin formar-se concepte de la importàcia de l'esmentat plànol, transcrivim a continuació la lluminosa Memoria explicativa que acompanyant al meteix ha presentat el propi arquitecte:

Consideraciones generales

¿Qué es un plano de Ensanche? Un plano de ensanche es la prolongación de una población, es el derrame o expansión de un conjunto de viviendas. Mas, claro está que al prolongarse una población no quiere decir que la nueva deba sujetarse en un todo a lo que es la primera, porque desde el momento en que una población aumenta en su superficie con ella aumenta también el sistema circulatorio, con la consiguiente creación de nuevas necesidades y de nuevos organismos.

Pero por regla general toda población, que es un organismo creado, tiene un sello especial, tiene una manera de ser especial también, y esto que constituye su fisonomía es lo que hay que transmitir al nuevo plan, sin olvidar la merecida importancia que se ha de dar al aumento de vehículos que supone, a la mayor velocidad que imponen los de moderna construcción, a la higiene y en general a todos los que se llaman adelantos de la vida moderna con toda su manera de ser.

Una población no es un conjunto de casas, aislada de las poblaciones vecinas y de todo lo demás que la rodea, sino todo lo contrario, esto es, que parten de toda población una serie de caminos, unos más importantes que son las carreteras, luego los caminos antiguos que las han precedido y finalmente los senderos o pasos que conducen a los predios particulares. Y por regla general estos caminos están enlazados de un modo natural con la población, tanto es así que dichos caminos vienen a ser como hemos dicho, una prolongación de la misma, esto es su Ensanche. De manera que de hecho, en mayor o menor escala, todas las poblaciones tienen su Ensanche desde su misma fundación. Por ello al pasar el Ensanche del estado embrionario al estado real y efectivo, es necesario mantener y ampliar en todo lo que quepa aquellas vías o caminos de unión para que el enlace se verifique de un modo natural y por consiguiente sin tropezar con dificultades que hagan difícil o imposible su ejecución o continuación.

Un plano de población no es nunca la obra de un Ingeniero como un ferrocarril, sino la obra de un Arquitecto. Un ferrocarril no tiene fisonomía, como tampoco la tiene una carretera. Podrán tenerla las obras de fábrica que son sus accidentes, pero no la obra en sí. En este concepto la obra del Ingeniero, salvo las dificultades de orden técnico que siempre existen, es mucho más simple.

En el trazado de las vías de una población lo primero que hay que tener en cuenta es imprimirle la fisonomía que le corresponde, porque un plano sin característica propia no es tal plano: son unas cuantas líneas trazadas a capricho desde el gabinete de estudio, y que lo mismo podrían aplicarse a la villa de Sitges que a una ciudad cualquiera de la América del Norte o del Sud, que son las que más han sido víctimas de este estúpido sistema de urbanizar.

JOSÉ FONT Y GUMÀ

(Continuará)

Breviari

Glosa bastarda

Em doldria l'ànima tenir que registrar definitivament una manifesta debilitació en el gust del públic sitgetà; vagi avut un crit d'alerta per a aturar la esgurriada corrent que s'inicia.

Admetem que a falta de pan, buenas son tortas, o lo que és lo meteix, que a falta de Teatre, bona és la cinta cinematogràfica amb amanides de cobletista o dançarins; pero quant hi ha pa, volguen-li donar, senzors, predilecció sobre les «tortas».

Sembla talment que el paladar acostumat al grà fort no gusti els suaus menjars saludables, o que s'hagi esmogat l'esperit. Enfront de una «artista» garrel·la hi tenim manades de infants, colles de dametes i multituds d'homes embadalits; enfront de una companyia de farçuela amb tiplés bel·les i 25 professors d'orquestra hi tenim el desert de Sahara (sense feres). I si en aquest desert hi ha un oassís veureu com els residents baladerejen i meneypreuen l'aria afnada de la cantatrín, segura-

ment perquè hi manca alguna que altra contorsió voluptuosa que en la execució del Babilonio i del Tápame trovarien a desdir.

Aquestes mans avesades a ovacionar frivolitats ja ni tenen l'esma de aplaudir el resultat de un estudi seriós de cant i declamació. I volem afe nosaltres que s' dongui un cicle de conferències politico-socials? En fi, si que ho volem—si que ho volem, mon jove amic qui m'escrius insistint en la idea;—però, per l'amor de Deu, quan hi pà volgueu-li donar, senyors, predilecció sobre les tortes.

HELIOS

CRONICA

El prop·vinent diumenge ha de tenir lloc el tradicional «aplec» en la pintoresca Ermita de la Trinitat.

Seria molt de doldre que enguany la pluja, com altres anys la seca, servís de motiu per a suspendre tan simpàtica festa, que és una de les més típiques que, encara que feblement, es conserva en aquesta vila.

Cas de celebrar-se el tal «aplec» se 'ns comunica que tindrà al seu càrrec el servei de Cafè i Restaurant de la Ermita el jove Antón Carbonell Patró, arreglant esmorzars i berenars, com també dinars si oportunament es demanen.

Avui trevallarà en el Cine del Prado Suburens la canzonetista denominada «La Maja», i demà, en que el programa serà tot nou, una altra artista anomenada Pilar Teruel. Ademés, hi haurà el Sextet Mozart, dirigit pel Sr. Torrens.

El temps continua emplatat, i la temperatura, molt variable; haventhi dies que fa bastanta calor i altres, en canvi, en que encara se sent fresca.

Air meteix va fer un dia deplorable baix tots conceptes, amb pluja, vent i fret, impropis del mes de Maig. Veurem el de Juny, que demà comensa, què tal es porta.

Hem rebut el quadern n.º 57 de «Lectura Popular: Biblioteca d'autors catalans», el qual conté una bona col·lecció de inspirades poesies originals de don Josep Roca i Roca i es ven, com tots els altres, al ínfim preu de 10 cèntims.

El zelós President de la Comissió de Obres i Ornat del nostre lltre. Ajuntament, Sr. Parera, ha disposat la replantació de pins en la primera secció del Pinar de la Ribera, com també la completa replantació dels meteixos arbres

en el troc de terreny adjunt al Passeig Benaprés i situat al mitj del meteix.

Ara, lo que fora convenient és que tothom es prengués el major interès en que la vida dels tendres arbres no s' malogri ignominiosament per la dolència de la gent menuda o per la mala intenció de la gent gran; doncs tothom qui estima la vida dels arbres té la obligació ineludible de vetllar pel seu respecte, corregint, o denunciant a la Autoritat si precisa, a qui per ignorància, mals instints o altra qualsevol causa, malmeti tals plantacions, cometent en tot cas un acte de barbarie que repugna als ciutadans civilitzats.

Procedents de la Illa de Cuba, han passat un parell de dies en aquesta vila les distingides dames D.ª M.ª de la Llum Cardona de Miró i la Srta. D.ª M.ª del Remei Miró Cardona, dignes senyores esposa i filla, respectivament, del nostre apreciat compatriota el pundonorós General de l'Exèrcit de aquella República D. Josep de Miró i Argenter.

Les esmentades dames, que 'ns han vingut a saludar en nom del referit compatriota, ens han fet entrega, de part del meteix, de un exemplar del drama en tres actes titulat «El Pacífico», original del propi senyor, qui, com ja és ben sapigut, maneja la ploma tan admirablement com la espasa.

Renunciem a parlar, ara, — que ja la havem llegida — de aquesta obra escènica, per no haver de declarar que la impressió que 'ns ha causat coincideix en un tot amb aquell judici crític que no gaire temps enrera publicàrem, reproduït de un important diari cubà i degut a un gran literat molt entès en la matèria.

Les amables senyores de Miró surtiren air a la tarda cap a Barcelona i Madrid, per a retornar després a la ciutat de la Havana, ont habitualment resideixen.

De la edició popular de les obres completes de Mossen Jacinto Verdaguer ha aparegut ja el volum 5, en el que s' publica íntegra la famosa llegenda pirenaica del temps de la reconquesta «Canigó», una de les obres capdals de aquell poeta, honra de la Lectura Catalana.

Dit volum es trova de venda en totes les llibreries, al preu verament irrisori, de 60 cèntims; per lo que no cal dir la grandiosa demanada d' exemplars que s' registra.

Quan apenes comptava trenta vuit anys d'edat, i després de una curta però cruenta malaltia, el dissapte de la setmana anterior va morir a Barcelona el nostre distingit amic i compatriota don Domingo Casimiglia Vilanova, persona

que per les seves prenes de caràcter i son tracte caballerós i afable, gosava de infinites simpaties, posades de manifest en l'acte de l'enterro, que s' vegé concorregudíssim.

A sa afegida esposa, fills i demés familiars els acompanyem en el condol que amb tal motiu experimentem.

Dilluns cap al mitjdia va suspendre al veinat la trista nova de que acabava de morir, quasi repentinament, l'actiu i laboriós industrial D. Joan Rius Vega, dueny dels establiments de Fusteria Mecànica i Funeraria instalats al carrer de Sant Gaudenci.

L'acte de l'enterro del seu cadavre, que tingué lloc a l'endemà al matí, fou una manifestació de dol en la que el veinat demostrà a l'atribulada família del finat la part que prenía en el seu desconsol per l'irreparable pèrdua experimentada.

Rebin els seus afegits: esposa, fills i demés parents la expressió del nostre sentiment.

Dilluns passat, en nostra Iglesia parroquial van celebrarse funerals per al etern descans de l'ànima de la que fou apreciada compatriota D.ª Dolors Pañella Arnabat, passada a millor vida dies enrera.

També'l dimars varen celebrar-sen'hi en sufragi de l'ànima de la que en vida fou virtuosa senyora D.ª Mercè Bota i Soriol, viuda de Bartés, morta el divendres de la setmana anterior.

En un altre acte s' posaren de relleu les infinites simpaties de que gosen les respectives famílies de les finades, a les quals amb tal ocasió reiterem la expressió del nostre pèsam.

La setmana anterior va morir a Barcelona el respectable senyor don Pau Domènech, aventatjat professor de violí, que havia residit durant molts anys en aquesta vila.

Rebi sa descensolada esposa, nostra benivolguda compatriota D.ª Carme Suñé Juncosa, el testimoni del nostre més sentit condol.

Per a demà, dilluns, té anunciada la seva visita a n' aquesta vila, la prestigiosa societat coral de Sant Gervasi—Barcelona, «La Lira Cassolense», composta de uns setanta individus, als quals donem la nostra benvinguda.

Esplèndida resultà la festa organitzada el passat divendres en nostra Iglesia Parroquial amb motiu de celebrars'hi la primera comunió dels alumnes que assisteixen al Col·legi del Sa-

grat Cor de Jesús que dirigeixen els Germans Maristes.

L'altar major, radiant de llum i de blanques flors qu' embaumaven l'ambient, produí excelent efecte per sa esplendidesa.

Els nens als qui s' administrà per primera volta la Sagrada Forma foren:

Angel Cano Pastrana, Artur Carbonell Carbonell, Joan Carbonell Vendrell, Javier Ferret de Querol, Antón Fortea Català, Josep Fossas Berenguer, Joan Llauredó Planas, Joan Marsal Fontanals, Salvador Marsal Picas, Josep Mas Vidal, Josep Masip Izabal, Antón Montserrat Durán, Manel Planas Planas, Ramón Planas Izabal, Herinengild Sabaté Llacuna i Sebastià Torelló Esteve.

El Sr. Regent de la Parroquia Doctor Josep Xercavins dirigí una sentida plàtica, glosant eloqüentment l'acte que realitzaven els infants.

La Capella de Música que dirigeix el Mre. Torrens executà triades composicions, durant la Missa i Comunió, que es vegé concorregudíssima de fidels, cantant ademés els alumnes del Col·legi apropiats motets.

Per la tarda en la propia Esglesia, en la que ademés de tots els alumnes del Col·legi hi assistí una nombrosa i llúida concurrencia, s' hi celebraren els exercicis del mes de Maria, renovant les promeses del Sant Baptisme els nens que havien fet la primera comunió, amb sermó a càrrec del Sr. Regent Dr. Xercavins glosant l'importància de l'acte, imposantlos-hi després el Sant Escapulari, i regalantlos-hi hermoses estampes recordatòries de l'acte.

Air al matí en el Santuari del Vinet es celebrà un ofici cantat en acció de gracies, assistinthi ademés del Col·legi que dirigien els Germans Maristes els familiars dels nens i bon nombre de fidels.

Ha sigut entregat al Museu Episcopal el breçol que serví durant la infantesa de Mossen Jacinto Verdaguer. Aquest moble és senzillíssim i sense pintar; anant acompanyat de documentació que acredita el seu us. D. Pere Teixidor, antic veí de Folgaroles i de la família Verdaguer l'ha regalat al Museu Episcopal, esperant que allí serà guardat amb altres objectes que ja hi havien pertanyents al altíssim poeta.

Diumenge passat, en la Capella del Col·legi de les RR. MM. Mercedaries celebraren sa Primera Comunió els alumnes del meteix Dolors Camps, Carme Serra, Filomena Carbonell, Tecla Ra-

ventós, Alberta Peixó, Rosa Carbonell i Leonor Bofarull.

El Rvmt. Dr. Xercavins les hi feu una sentida plàtica i la R. M. Superiora les hi regalà una hermosa medalla de la Mercé. A la tarda també hi hagué gran festa. La Capella estava esplèndida.

EDICTE

D. Pere Carbonell Mestre, Alcalde Constitucional d'aquesta vila,

Faig saber: que confeccionat l'apèndix al amillament d'aquesta localitat que ha de servir de base per al repartiment de la contribució territorial per rústica i pecuària per al pròxim any de 1915, queda el meteix de manifest al públic en la Secretaria d'aquest Ajuntament per terme de 15 dies a comptar desde 'l següent al de la data en que s' inserti 'l present edicte en el «Boletín Oficial» de la provincia, als efectes de reclamació; amb el ben entès de que transcorregut que sia dit plaç, seràn declarades extemporànies quantes reclamacions se formulin.

Sitges, 29 de Maig de 1914.—L'Alcalde, Pere Carbonell.

IMPREMTA I LLIBRERIA DE J. SANTACAN A PARELLADAS, 9 : SITGES : TELÉFON 367

Máquinas de Cusir GRITZNER

i accessoris per a les meteixes

Representant a Sitges:

Joan Mirabent

Carrers de Jesús, 1, i S. Bartomeu

* COTILLES *

GRANS NOVETATS

Teresa Puignau

Carrer de Sant Isidro, 3

Encàrrecs ràpids a preus baratíssims

RECADER de Sitges a Vilanova i Geltrú

Josep Rull Calvet

— L'ESPARDENYER DE VILANOVA —

Sitges: Major, 42

Vilanova: Monsetrat

DOS VIATGES CADA DIA!

Estampes : Primera : Comunió

Parelladas, 9 : Sitges

Los Ladrones y el Amor: Novel, ilustrada, de Hoyos Vincent: 30 céntimos

MARCA REGISTRADA

NOMBRE REGISTRADO

PHOSPHORRENAL • ROBERT

RECONSTITUYENTE granulado - elixir - inyectable

PREPARADO POR JOSÉ ROBERT SOLER

INGENIERO QUÍMICO Y FARMACÉUTICO

Calle Lauria, 74 - FARMACIA - BARCELONA

Joyería y Relotjería **LA ARGENTINA**

Joies pera bodes am brillants i diamants : Se compra or, plata i joies antigues
1, Portaferrisa, 1 : junt a la Rambla; Barcelona

CASA RECOMANADA PER LA ECONOMIA DELS SEUS PREUS

Máquinas SINGER

SE CEDEN TODAS LOS MODELOS A
para coser y bordar y para toda
clase de Industria en que se em-
plea la costura.

250 pesetas semanales
PIDANSE CATÁLOGOS ILUSTRADOS

Las hay Industriales, Domésticas
Rotativas, Oscilantes,
Vibrantes y Familiar recíproca.

Representante en Sitges:

JOSE SELVA: Calle Aygua, 4

en donde encontrarán, como siempre, toda clase de
piezas, agujas y demás accesorios exclusivameen
para las acreditadas máquinas de la CASA-SINGER

Compañía Proveedora de Carnes ALEMANY (S. en C.)

Proveedores de S. E. el Doctor Laguarda, Obispo de
Barcelona; de los Sres. «Badosa y C.» de Garraf;
de la fábrica entos de los Sres. «M. C. Butsems
y Fra ra» y otras altas empresas.

omielio so: B San Francisco, 54: SITGES
Esta casa expe e en sus mesas de la Plaza Mercado
carne de inera procedente de las famo-
sas gana, as de Galicia, á 1 peseta libra.

Carnero á 0'70 ptas. los 400 gramos.

Cordero á 1 peseta los 400 gramos.

Cabrito á 1 peseta los 400 gramos.

Castrón á 0'60 ptas. los 400 gramos.

Mesas en la Plaza del Mercado, números 4, 8 y 9

Servicio domicilio por dependientes de la casa

Camisería y Corbatería

32, BOQUERIA, 32

BARCELONA

GRAN ASSORTIT

en

camisas, corbatas, mocadors
y tots els articles pertanyents al ram

La Camisería que ven més barata
Especialitat en camisas á mida

Las manufacturas alemanas al precio de coste más 10 por 100

Relojes de toda clase
joyería y platería
máquinas para retratar (desde 25 Ptas.)
cinematógrafos (desde 50 Ptas.)
máquinas para coser (desde 75 Ptas.)
máquinas para escribir (desde 100 Ptas.)
bicicletas (desde 75 Ptas.)
motocicletas (desde 300 Ptas.)
automóviles (desde 3000 Ptas.)

armas de toda clase
juegos y lentes de última moda
muebles de toda clase
confección para Señora y Caballero

quien la desee. — Pídanse ofertas (incluyendo el sello para la contestación) á la casa

Arnold Feuer, Berlin-Charlottenburg, Gervinusstr. 24

Los respectivos catálogos con dibujos y precios se mandan contra envío de 1 peseta en sellos de correo
que el hacer un pedido se deduce del importe. Indíquese el artículo que se desea

OJO Cartas para Alemania cuestan 25 céntimos. No se pueden
admitir las cartas insuficientemente franqueadas.

Se admiten representantes serios

poniéndose en cuenta el precio original de coste. El benefi-
cio de la casa consiste únicamente en 10 % que se aumentan
el precio de coste mencionado.

Por ejemplo: N.º 10000 A, reloj de oro para Señora
precio de coste Ptas. 22'50
más 10 % » 2'50
precio de venta Ptas. 25'00

Se efectúan pedidos desde 25 pesetas en adelante
Facilidades de pago para personas de garantía
En todos los ramos susodichos hay constantemente objetos
usados que por cualquier motivo se venden á precios excep-
cionales. — Una lista mensual de tales ocasiones se manda á

TUPINAMBA
TOSTADERO de CAFÉ
AROMA CONCENTRADO con REAL PRIVILEGIO.
TODOS LOS CAFÉS DE ESTA CASA PUEDEN SER SOMETIDOS A UN RIGUROSO ANALISIS
Sucursal en SITGES:
JOSÉ BARTROLÍ, Nueva, 11

Instalacions eléctriques

VALENTI ARRASA

Próxima apertura de la Sucursal: Carreta, 21-SITGES

Aquesta antiga Casa, autoritzada per la
«Companyia Barcelonesa d'Electricitat»,
ofereix els seus servicis als veïns d'aques-
ta vila per a instal·lacions d'il·luminat, forsa
motriu, calefacció, telèfons, para-llamps,
...: timbres elèctrics, etc., etc., etc.

Despatx Central, Gervin, 9 — Telèfon, 2055

BARCELONA

IMPRESA
JACINTO SANTACANA
SITGES

BALUAR DE SITGES

Setmanari - Catalá

Parelladas, 9

Teléfono 367

Preus de subscripció

SITGES: Trimestre, pago a la bestreta, 1'50 ptes.; Número solt, 0'15 ptes.

ESPAÑA: Any, 7 pessetes

AMERICA: Any, 2'50 pesos

Anuncis i Esqueles mortuories

Preus segons tamany, lloc d' inserció i vegades que hagin de publicar-se

IMPRESA de J. SANTACANA Parelladas, 9 SITGES

Trens de SITGES a BARCELONA i viceversa

N.º del tren	Cap a Barcelona	Partida de SITGES	Arribada a Vilanova	Arribada a Horta	Arribada a L'Hospitalet	Arribada a Barcelona	Classe de cotxes-vagons
974	Carga de Tarragona.....	5'06	5'17	5'38	7'09	7'30	3. ^a
902	Correu de Valencia.....	7'02	7'11	7'26	8'34	8'48	1. ^a 2. ^a 3. ^a
906	Lleuger de Tarragona.....	8'31	8'38	8'49	9'45	9'59	2. ^a i 3. ^a
908	Missatgeries de Tarragona.....	9'43	9'51	10'03	11'15	11'29	3. ^a
844	Mixte de Madrid.....	11'36	11'45	12	13'13	13'27	1. ^a 2. ^a 3. ^a
842	Lleuger de Vilanova.....	13'52	14	14'18	15'08	15'22	2. ^a i 3. ^a
846	Correu de Madrid.....	16'18	16'26	16'42	17'34	17'48	1. ^a 2. ^a 3. ^a
926	Exprés de Valencia.....	17'16	—	17'34	18'10	18'22	1. ^a i 3. ^a
848	Lleuger de Sant Vicens.....	19'20	19'28	19'42	20'31	20'45	2. ^a i 3. ^a
938	Mixte de Valencia.....	21'30	21'38	21'52	22'57	23'10	2. ^a i 3. ^a

N.º de tren	Cap a Sitges	Sortida de Barcelona	Arribada a P. Urgel	Arribada a Cardener	Arribada a Vilanova	Arribada a SITGES	Classe de cotxes-vagons
701	Omnibus per Picamoixons.....	5'26	5'39	6'32	6'47	6'56	1. ^a 2. ^a 3. ^a
911	Exprés per Valencia.....	8'38	8'49	9'26	—	9'43	1. ^a i 3. ^a
845	Correu per Madrid.....	9'12	9'24	10'18	10'32	10'40	1. ^a 2. ^a 3. ^a
981	Carga per Tarragona.....	10'05	10'05	12'15	12'29	12'45	3. ^a
847	Lleuger per Vilanova.....	11'32	11'46	12'33	12'47	12'55	2. ^a i 3. ^a
853	Correu per Reus.....	12'50	13'03	13'50	14'03	14'11	1. ^a 2. ^a 3. ^a
843	Mixte per Madrid.....	15'02	14'15	16'16	16'29	16'38	1. ^a 2. ^a 3. ^a
933	Lleuger per Tarragona.....	18'11	19'24	19'11	19'25	19'35	2. ^a i 3. ^a
939	Correu per Valencia.....	20'01	20'14	21'05	21'20	21'30	1. ^a 2. ^a 3. ^a

Programes Anuncis Participacions d'enllaç Circulars

LAMPISTERIA DE LLUIS MAR ET ESTEBANELL

ELECTRICITAT

Completes instal·lacions de llum elèctrica, telèfons, ventiladors,
timbres, para-llamps, etc. Variat assortit de aparells per a
electricitat i bombetes marca MARCET (fabricació especial).

Materials de tota classe concernents al ram de Lampisteria.

Carrer de Sant Pere, núm. 11: SITGES (Catalunya)

VINOS de todas clases de cosecha propia

Bodegas LA SITGETANA de Juan Magrans

DESPACHO:

Calle de Aragón, 339, chaffán a Bailén; BARCELONA

Moscatel dulce y seco * Malvasia de Sitges superior

VINOS

Tinto * Clarete

Rosado * Vinagre

Joyería y Rellotjería LA ARGENTINA

Joles pera bodes am brillants i diamants: Se compra or, plata i joles antigues
1, Portaferrisa, 1: junt a la Rambla; Barcelona

CASA RECOMANADA PER LA ECONOMIA DELS SEUS PREUS